

Nu starter projekt 5T

Af
teknisk chef
Robert Olsson

Oversat fra svensk af Otto Nielsen

Efter diverse overvejelser og forprojekt i 2013 starter nu projekt 5T. Navnet siger, hvad det handler om: Vi skal sammen udvikle vores roedyrkning til et udbytte niveau på 20 ton sukker/ha i årene frem til 2020 ("Tillsammans till 20 ton i 2020"). Projektet omfatter både Danmark og Sverige og bliver isoleret set sukkerdyrkningens største projektsatsning i de kommende fem år.

Sukkerroedyrkingen står overfor nye udfordringer, men også nye muligheder med afskaffelsen af sukkerkvoterne i Europa i 2017. For at opretholde vores konkurrenceevne er det vigtigt, at vi fortsætter med at udvikle dyrkingen.

Vi skal fortsat drive en lønsom roedyrking i Danmark og Sverige. Sukkerroedyrkingen har været meget fremgangsrig de seneste årtier med at løfte udbytterne, men vi er sikre på, at der findes mere at hente. Nu samler vi kræfterne i projekt 5T.

5T – 20 ton til rette pris

Vi satser på højt udbytte og omkostningseffektiv dyrkning. Det betyder, at indtjeningen sættes forrest, og at arbejdet skal foregå indenfor rammerne af IPM (Integrated Pest Management) og "holdbar intensivering" (nærmere herom i en kommende artikel). IPM - eller integreret bekæmpelse - indgår allerede i dag i sukkerroedyrkingen. Med projektet IPMIROER, som udføres sideløbende med 5T-projektet i Danmark, får vi at se, om der er mere at komme efter indenfor IPM.

5T – intet one man show

Det første T i 5T står for "Tillsammans". Dette betyder, at vi i dette projekt vil samle alle gode kræfter indenfor sukkerroedyrkingen. Sukkerroedyrkerne i Sverige og Danmark, Nordic Sugar samt NBR indbyder derfor alle organisationer eller firmaer med interesse i roedyrking til at tilslutte sig projektet. Det er ingen

overdrivelse at påstå, at projektets fremgang bygger på bred deltagelse.

5T – deltagelse skaber interesse og engagement

5T er ikke et almindeligt forsøgsprojekt, hvor en projektleder udfærdiger en forsøgsplan, udfører forsøget og dernæst kommer frem til en konklusion, som formidles til rådgiveren. 5T bygger på deltagerdrevet forskning, hvor dyrkere, rådgivere og forskere sammen identificerer potentialer i dyrkingen og formulerer spørgsmålene. Alt er derfor ikke klar fra begyndelsen. Tværtimod, "forsøgsplanen" forandres og udvikles år for år af projektdeltagerne.

Totalt set kommer ti dyrkere til at indgå i projektet. Fem fra Sverige og fem fra Danmark. Nordic Sugar knytter også en rådgiver til hver gård. Tanken er, at de fleste roedyrkere skal kunne genkende egen dyrkning på mindst en af de ti gårde.

5T – med fem ben

Fuldt udbygget står 5T på fem ben. Det spænder over hele feltet fra forskning – over praktisk dyrkning indenfor projektet – til kundskabs- og inspirationsoverførelse til andre roedyrkere i Danmark og Sverige.

1. *Forskning og udvikling omkring tilvækst potentialer:* Her vil vi gerne vide

Faktisk og potentielt sukkerudbytte

Roens tilvækst følges i vækstsæsonen ved manual høst af top og rod i juni og september, og der sættes cifre på udbyttebegrænsende faktorer. I tre sprøjtebredder høstes roerne omkring den 15. november og leveres direkte til fabrik for at kvantificere det opnåede udbytte. Målet er 20 ton, men afhængig af lokalitetens forudsætninger. På hver gård kommer vi til at kvantificere, hvad solen har leveret i form af lys og varme, hvilket sætter grænsen for det potentielle udbytte. Endvidere fastlægges det mulige udbytte, som er det opnåede udbytte ved fuld plantebestand og uden høsttab.

og satse mere. Men det kræver eksterne midler. Vi satser på at få mulighed for dette i 2015–2016.

2. Opfølgning på dyrkerens opnåede udbytte, muligt udbytte og potentielt udbytte: Her følger vi roernes tilvækst gennem vækstsæsonen og sætter cifre på tilvækst, udbytte og udbyttebegrænsende faktorer. Forskellen mellem opnået og muligt udbytte tror vi kan mindskes. Hvilken af disse gårde ligner din gård og dine forudsætninger? Kan den gård nå 20 ton sukker/ha, kan du også!

3. Deltagergenereret kundskab og erfaringsudveksling indenfor 5T-gruppen: At arbejde sammen er positivt og inspirerende og muliggør, at man kan tage ved lære af hinandens erfaringer og kundskaber. Jo mere tid man tankemæssigt lægger på afgrøden, desto mere engagement skabes. Vi tror, at 5T-dyrkerne kan lære og inspirere – ikke bare hinanden – men også NBR og Nordic Sugar. Grænseoverskridende udfordringer – ikke mindst mellem Sverige og Danmark – plejer at stimulere.

4. Demo, test og fremvisning: 5T/IPMI-ROER-gårdene bliver vore nye centre for demo, test og visning. Her kan du tage hen for at se det seneste indenfor roedyrkingen og IPM. Det er også her,

5T-projektet starter 2014 på fem gårde i Danmark og Sverige. Tanken er, at de fleste roedyrkere skal kunne genkende egen dyrkning på mindst en af de ti gårde.

at producenter får mulighed for at vise deres produkter.

5. Inspiration til andre: Vi vil gøre 5T-projektet til en inspirationskilde for hele sukkerroedyrkingen og specielt for dyrkerne. Ovenfor har jeg skrevet kundskabsoverførsel, men kundskab er ikke alt. Denne skal også omsættes til handling. 5T får sin egen hjemmeside, hvor du kan følge projektets udvikling. Resultaterne fra 5T vil endvidere blive

afrapporteret i Sukkerroe-Nyt fremover. 5T er projektet, som alle kommer til at tale om indenfor sukkerroedyrking så læg mærke til navnet.

Vi ved hvad vi vil

Vist er det spændende med noget nyt. Teståret er afsluttet, 5T/IPMIROER-gårdene er valgt ud, og projektnavnet husker du – 5T - Tilvækst til Tyve Ton 2020. Nu kører det!

EDENHALL SCHMOTZER VERVAET

753/754

Bestil din maskine til 2014 sæsonen allerede nu!

Radrenser fra Schmotzer
Op til 24 rækker

Kitskær eller trukne oppel hjul

Dit valg!

KARL MERTZ

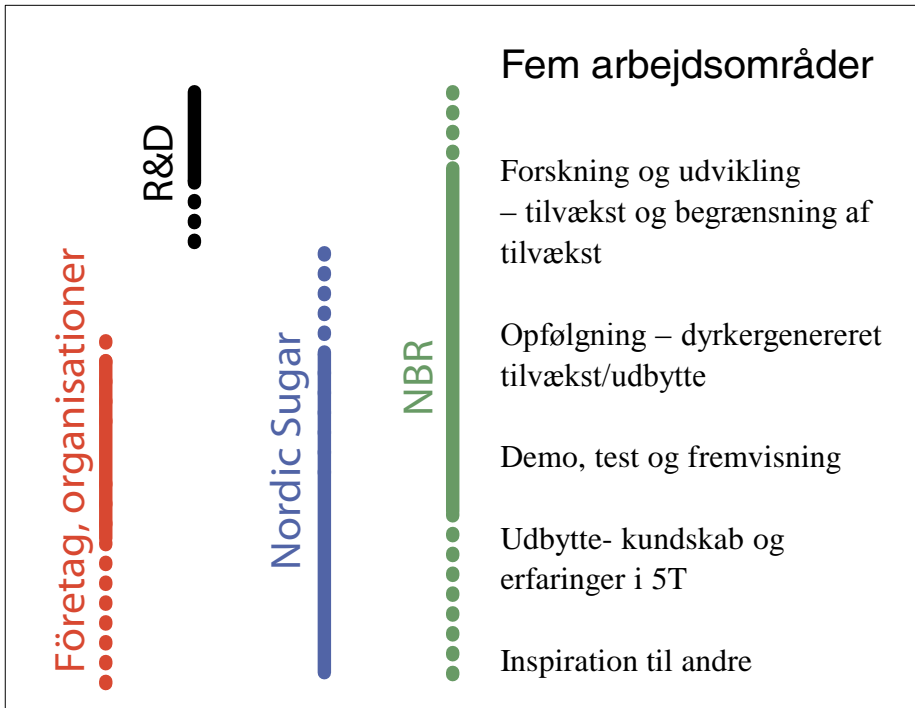
Sakskøbing Tlf. 5470 4822
Horreby Tlf. 5444 7035

For fremvisning:
Ring 4033 8405
eller 2128 3788

EDENHALL
VALLAKRA, SVERIGE

TEL: +46 42 324050
E-mail: info@edenhall.se www.edenhall.se

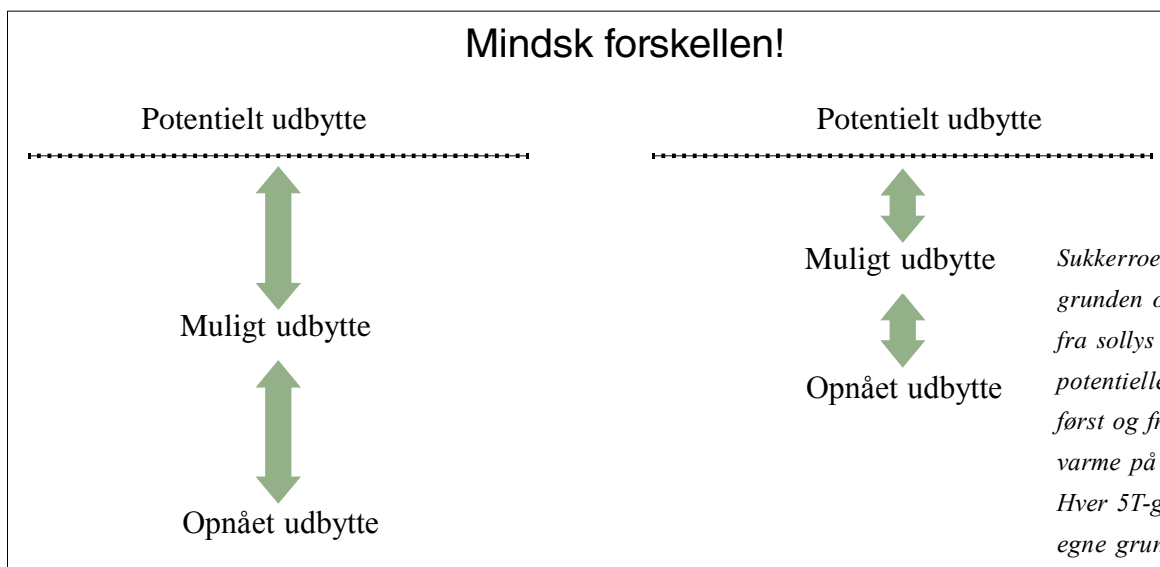
Mød os på Sofiehøj i Holeby den 4. juni!

I næste nummer

Vi testede 5T-konceptet på en gård i Danmark og i Sverige 2013. Nåede vi over 100 ton rodudbytte per hektar? Hvor blev højeste sukkerudbytte leveret til fabrikken? Hvor stor blev suk kertilvæksten fra 15. september til 15. november? Svarene kommer i næste nummer. ■

5T spænder over hele kæden fra forskning og udvikling til deling af inspiration til hele sukkerroedyrkingen. Det kræver bred tilslutning, definerede roller for alle deltagere og et godt samarbejde.

Sukkerroedyrking er i grunden omdannelse af energi fra sollys til sukker. Det potentielle udbytte begrænses først og fremmest af lys og varme på vore breddegrader. Hver 5T-gård har derfor sine egne grundforudsætninger og potentielt udbytte. Men alt sollys bliver ikke til sukker. Tilgængelighed af vand samt en hel del andet begrænser det mulige udbytte. Endvidere bliver alt ikke perfekt udført, og alt sukkeret når ikke fabrikken. I 5T satser vi på at mindske forskellen imellem det faktiske og det potentielle sukkerudbytte.

5T deler roeåret i fem perioder. Hver især med sine udfordringer. Hvert år genererer ny læring og erfaring, som omsættes i nye tiltag.

